

Till fullmäktige i Bräcke kommun

Revisorernas redogörelse för år 2013

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställs i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Sammanfattande resultat från revisionsrapporter

Sammanfattande resultat från 2013 års revisionsrapporter redovisas nedan:

1. Granskning av kommunens rutiner för att hålla god offentlighetsstruktur
2. Övergripande granskning av grundskolan i Bräcke kommun
3. Bedömning av kommunstyrelsens arbete för en ekonomi i balans
4. Faktureringsrutiner – äldreomsorgen (förstudie)
5. Granskning av nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter
6. Delårsrapport per 2013-08-31
7. Granskning av bokslut per 2013-12-31

1. Granskning av kommunens rutiner för att hålla god offentlighetsstruktur

Med hänsyn till det omfattande flödet av handlingar att det finns en risk för att kommunen inte klarar att upprätthålla en god offentlighetsstruktur. Att rutinerna fungerar är väsentligt för att kommunen ska klara att lämna ut allmänna handlingar enligt lagstiftning samt i övrigt ha effektiva rutiner som stödjer ärendehantering.

Vår bedömning är att rutinerna för att upprätthålla en god offentlighetsstruktur är eftersatta. Arkivfrågor verkar ha varit lågt prioriterade under en längre period. Vi konstaterar att aktuella dokumenthanteringsplaner och arkivförteckningar saknas i stor utsträckning. Vi bedömer att närarkiven behöver städas upp samt organiseras om för att effektivisera och säkerställa en god dokumenthantering. Antalet system för att registrera handlingar är också många, och det behöver enligt vår uppfattning tydliggöras vilka handlingar som ska registreras vart. Om inte finns enligt vår bedömning en risk för att allmänna handlingar inte kan lämnas ut vid en förfrågan, eller att det åtgår mycket tid för att eftersöka handlingarna (ineffektivitet). Vi konstaterar också att kommunstyrelsen, som arkivmyndighet, inte utfört någon tillsyn över kommunens myndigheter och arkivvården. Vi ser utifrån kommunstyrelsens särskilda ansvar allvarigt på att kommunstyrelsen saknar aktuell dokumenthanteringsplan.

Våra rekommendationer baserat på våra iakttagelser är:

- att styrdokument såsom arkivreglemente omprövas regelbundet, gärna årligen.
- att kommunstyrelsen, som utsedd arkivmyndighet med ansvar för tillsyn, upprättar en plan för denna, samt genomför tillsynen och dokumenterar resultatet.
- att arbetsordningens avsnitt beträffande ärendehantering uppdateras och kompletteras så att den omfattar kommunens samtliga rutiner beträffande allmänna handlingar.
- att arkivredogörare utses för samtliga avdelningar/enheter och att dessa regelbundet får utbildning/information för att klara uppdraget.
- att arbetet med att ta fram en dokumenthanteringsplan för kommunstyrelsens samtliga verksamheter prioriteras samt att även övriga nämnders dokumenthanteringsplaner uppdateras. Vi anser att dokumenthanteringsplaner och arkivbeskrivningarna bör omprövas regelbundet.
- att det tydliggörs vilka handlingar som ska diarieföras, vart och hur detta ska ske samt att efterlevnaden regelbundet följs upp.
- att närarkiven struktureras så att det tydligt framgår vart dokument som är allmänna handlingar ska förvaras samt att en förteckning över vilka handlingar som förvaras i närarkivet upprättas.
- att både förtroendevalda och anställda får regelbunden utbildning/information om vad som gäller beträffande allmänna handlingar.

2. Övergripande granskning av grundskolan i Bräcke kommun

I granskningen har vi funnit att kommunstyrelsen har en ambitiös ansats när det gäller att utforma mål för en god måluppfyllelse och för en ändamålsenlig styrning och ledning. Sambandet mellan arbetsgruppen för barn och ungdom och kommunstyrelsen kan dock behöva klargöras ytterligare i ansvarshänseende när det gäller kvalitetsarbete, uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Kommunen har ett vikande elevunderlag vilket ställer höga krav på framförhållning, planering och anpassning av de till buds stående resurserna för skola och utbildning. Det är nödvändigt och positivt att pågående utredning för organisationen genomförs samt väsentligt att det leder till beslut för den kostnadsanpassning som är nödvändig.

Måluppfyllelsen måste förbättras. I det sammanhanget är det viktigt att det påbörjade kvalitetsarbetet leder till en systematik som underlättar ett självkritiskt analysarbete och underlag för de förbättringsåtgärder som identifieras.

Våra synpunkter återfinns i rapporten men några sammanfattande punkter redovisas enligt följande:

- Utarbeta en strategi för IT-stödets utveckling som lärverktyg.
- Utveckla kostnadsuppföljningen per skolområde och enhet.
- Dokumentera och synliggör resursfördelningen och anmäl den som ett delegationsbeslut.
- Utvärdera ledningsorganisationen med avseende på belastning, införande av biträdande rektorer och andra stödfunktioner för rektors ledning.
- Upprätta uppdragsbeskrivningar för all ledningspersonal och samordnande funktioner.
- Utarbeta en gemensam elevhälsoplan.
- Intensifiera ansträngningarna för att alla skolor har ett fungerande skolråd.
- Skapa en rutin för en systematisk återrapportering till kommunstyrelsen av avvikelser i arbetsmiljön som ger underlag för de åtgärder som kan behöva vidtas.

3. Bedömning av kommunstyrelsens arbete för en ekonomi i balans

Enligt 6 kap 2 § KL ska styrelsen uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Enligt ”Processbeskrivning för ekonomi och styrning” ska nämnd (d v s även kommunstyrelsen) omedelbart vidta åtgärder som begränsar och helst förhindrar att budgeten överskrids.

Vi finner det anmärkningsvärt att kommunstyrelsen, trots det betydande underskottet som prognostiserades redan i per 2013-04-30 inte har fattat tillräckliga beslut om konkreta åtgärder för att begränsa/förhindra att budgeten överskrids. Vi anser att en allmän uppmaning till återhållsamhet inte är en tillräcklig åtgärd för att komma till rätta med ett så betydande underskott.

Vi anser vidare att beslut om åtgärder bör vara av den arten att det också går att följa upp om de fått avsedd effekt. Vi kan inte av arbetsgruppen eller kommunstyrelsens protokoll se att så har skett.

Vi anser att kommunstyrelsen brustit i sin styrning och uppföljning genom att inte fatta tillräckliga beslut om åtgärder samt underlåtit att följa upp de beslut som fattats. Vi anser därför att kommunstyrelsens styrning och uppföljning av ekonomi måste förstärkas.

Våra övriga rekommendationer är:

- att beslut fattade i arbetsgruppen för ekonomiska frågor konfirmeras av kommunstyrelsen.
- att prognoser upprättas vid fler tillfällen under året.

4. Faktureringsrutiner – äldreomsorgen (förstudie)

Granskningen omfattar avgifter inom äldreomsorgen, och är översiktlig.

En muntlig presentation av förstudien har skett vid sammanträdet den 27 mars 2014.

5. Gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter

Revisionskontoret vid Jämtlands läns landsting har biträtt revisorerna vid granskning av verksamheten vid den gemensamma nämnden mellan Jämtlands läns landsting och länets samtliga kommuner avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter. En rapport över granskningen har överlämnats till nämnden. Granskningen har inte gett anledning till anmärkning mot nämnden.

6. Bedömning av delårsrapport 2013-08-31

Vi av Bräcke kommunfullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2013-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Revisorerna bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med det finansiella mål beträffande kommunens resultat för år 2013 som fullmäktige beslutat om. Revisorerna bedömer däremot att det finansiella målet beträffande minskning av kommunens långfristiga låneskuld kommer att uppnås.

Vi vill uppmärksamma kommunfullmäktige på att kommunens kapital under ett flertal år har urholkats bl.a. genom att i balanskravet göra undantag med hänvisning till synnerliga skäl. Mellan åren 2007 - 2012 har det egna kapitalet minskat från 165 mkr till 126 mkr bland annat med hänvisning till synnerliga skäl. Enligt prognosen för år 2013 är resultatet + 0,7 mkr, men utan återbetalning avseende försäkringspremie för AFA, 7,9 mkr, hade resultatet blivit negativt. Vi känner en stor oro över kommunens resultatutveckling och att kommunens egna kapital har urholkats.

Revisorerna bedömer att fullmäktiges verksamhetsmål beträffande sjukfrånvaro troligen kommer att uppnås medan verksamhetsmålen beträffande antalet långa sjukfall och energianvändning troligen inte kommer att uppnås.

7. Granskning av bokslut per 2013-12-31

En granskning har genomförts av kommunens bokslut per 2013-12-31. Syftet med granskningen har varit att pröva om årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt bedöma att resultatet är förenligt med fullmäktiges finansiella mål samt mål för verksamheten.

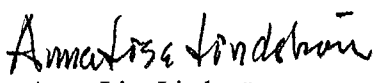
Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Vi har dock noterat att:

- I KL stadgas att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt gröper ur kommunernas ekonomi. Vi vill dock uppmärksamma kommunfullmäktige på att kommunens kapital har urholkats genom att i balanskravet undanta en jämförelsestörande kostnad, 76,0 mkr, med hänvisning till synnerliga skäl. Sedan år 2007 har det egna kapitalet minskat med 136,6 mkr med hänvisning till synnerliga skäl. Vi känner en stor oro över kommunens resultatutveckling och att kommunens egna kapital har urholkats.
- Vi anser inte att kommunens budgeterade resultat för kommande år är tillräckligt för att säkerställa en god ekonomisk hushållning utifrån perspektivet att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna.

Vi anser att resultatet för år 2013 delvis är förenligt med fullmäktiges finansiella mål. Kommunen har inte klarat målet avseende amorteringstakten för år 2013.

Vi bedömer sammanfattningsvis att resultatet endast delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, av betydelse för en god ekonomisk hushållning eftersom endast två av tre mål har uppnåtts år 2013.

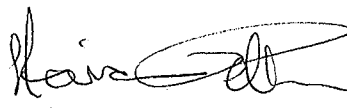
Bräcke den 27 mars 2014

Anna-Lisa Lindström

Mats Eriksson

Per-Olof Mellgren

Anna Lindström

Steinar Pettersson

Östen Wallström

Inger Berggren-Lundqvist deltog inte vid sammanträdet.